

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΥΓΛΩΗΣ

Συνδρομή ετησια: Έν' Ελλάδι φρ. 8. εν τῇ αλλοδαπῇ φρ. 12.—Έκαστον φυλ. τιμάται λ. 10.—Γραφειὸν Κορίννης, ἐν τῷ τυπ. τῆ: Κορίννης.—Αὐτὸ περιοδικὸν ἀφορῶσαι ἐπιστολαὶ διευθύνονται πρὸς τὸν ἐκδότην.

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΙΩΤΗΣ

ΩΡΑΙ ΣΠΟΥΔΗΣ

ΤΟ ΩΡΑΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Β'

Ἀπέναντι τοῦ ἐξαισίου τούτου πανοράματος εὗρεθεις ὁ ἄνθρωπος, ὀρμεμφύτως ἠσθάνθη διεγειρόμενον διὰ τοῦ περὶ αὐτὸ μεγαλείου τὸν θαυμασμόν καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἀκατάσχετον ἐπιθυμίαν νὰ μάθῃ, ἢ, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης ἔλεγε, «τὴν ὄρεξιν τοῦ εἰδέναι», τὸν περιβάλλοντα αὐτὸν κόσμον. Οὕτω δὲ ἤρξατο γεννωμένη ἡ ἐπιστήμη, ἥτοι ἡ μετὰ λόγον ἐπίγνωσις τῶν ὄντων. Καὶ ἡ μὲν ἐπιστήμη εἶναι καθόλου μία, ἐνιαία καὶ ἀδιαίρετος, ὡς ὁ κόσμος, εἶναι ἡ ἐπιστήμη τοῦ συνόλου τῶν ὄντων. Ἐντεῦθεν καὶ ὁ ἄνθρωπος κατ' ἀρχὰς ἠθέλησε διὰ μιᾶς νὰ ἐρμηνεύσῃ τὸ σύμπαν· οὕτως οἱ Χαλδαῖοι, οἵτινες εἶναι οἱ πρῶτοι σοφοί, οἱ ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου κλπ., παρίστανται μελετώντες τὸν τε δημιουργὸν τῆς περὶ αὐτοὺς φύσεως, ὅστις ἐκλήθη Θεός, καὶ τὰ δημιουργήματα αὐτοῦ, ἦσαν δηλονότι, ὡς γνωστόν, καὶ ἰατροὶ καὶ νομικοὶ καὶ φιλόσοφοι, ἦσαν τὰ πάντα. Ἐπειδὴ ὅμως ἀδύνατον ἀπέβαινεν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ γνωρίσῃ διὰ μιᾶς τὸ σύνολον τοῦτο τῶν ὄντων, κατὰ πάσας αὐτοῦ τὰς ὀψεις θεωρούμενον, ἐπῆλθε βραδύτερον ἢ ἀνάγκη ὅπως μερισθῇ ἡ πολύπλοκος αὕτη ἐργασία, ὁ δὲ ἄνθρωπος, προενδιατρίβων εἰς ἔρευναν τῶν διαφορῶν αὐτοῦ μερῶν, δυναθῆν εὐχερέστερον καὶ κάλλιον νὰ ἐξετάσῃ ἕκαστον τούτων κατὰ τὰς διαφοροὺς ἐπόψεις καὶ ἀναφοράς. Ἐντεῦθεν διεκρίθησαν καὶ διάφορα μέρη τῆς ἐπιστήμης, ἐπομένως ἐγεννήθησαν διάφοροι μερικαὶ ἐπιστήμαι, ὧν θάμπειραθῶμεν, καθ' ὅσον ἡμῖν δυνατόν, καταληπτότερον καὶ συντομώτερον νὰ δώσωμεν ἐνταῦθα ἐπ' ἴσης γενικῆν τινα ἔννοιαν. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν τὸ σύμπαν περιέχει δύο τάξεις ὄντων, ἥτοι φυσικῶν ἢ ὑλικῶν καὶ πνευματικῶν ἢ νοερῶν, καὶ αἱ ἐπιστήμαι δύνανται, κατὰ τὸν ἐν τῇ παρουσίᾳ καταστάσει τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων προσφιέστερον τρόπον, νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο τάξεις, ἥτοι τὰς ἀσχολουμένας α) περὶ τὸν φυσικὸν ἢ ὑλικὸν κόσμον, αἵτινες λέγονται Κοσμολογικαὶ ἢ Θετικαὶ ἢ Φυσικαὶ, καὶ β') περὶ τὸν πνευματικὸν ἢ νοερὸν

κόσμον, αἵτινες καλοῦνται Νοολογικαὶ ἢ Λογοθεωρητοὶ. Αἱ Κοσμολογικαὶ ἄρα ἢ φυσικαὶ ἢ θετικαὶ ἐπιστήμαι καὶ αἱ Νοολογικαὶ ἢ λογοθεωρητοὶ εἶναι τὰ δύο μέρη, εἰς ἃ διαιρεῖται ἀμέσως ἡ καθόλου ἐπιστήμη, εἶναι τὰ δύο στελέχη οὕτως εἰπεῖν, εἰς ἃ ἡ μία ῥίζα ἀποσχίζεται.

Α' ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ.

Ἐκ τῆς ἀντιλήψεως τῶν ἐξωτερικῶν φαινομένων παρέχεται ἡ ὕλη εἰς δύο γένη ἐπιστημῶν, ἥτοι τὰς ἀσχολουμένας περὶ τὸ ποῖόν καὶ τὸ ποσὸν τῆς ὕλης.

1. ΠΟΙΟΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Αὗται εἶναι

α) αἱ κυρίως Φυσικαί, αἵτινες ἐξετάζουσι τὴν αἰσθητὴν φύσιν. Ἄλλ' ἢ τῆς φύσεως ἐπιστήμη ἢ Φυσιολογία κατὰ τὴν εὐρύτεραν σημασίαν τῆς λέξεως διαιρεῖται εἰς διαφοροὺς ἄλλας ἐπιστήμας κατὰ τὰ διάφορα μέρη τῆς φύσεως καὶ τὰς διαφοροὺς ὀψεις, καθ' ἃς αὕτη ἐρευνᾶται. Εἶναι δὲ ἡ Φυσιολογία διττή :

1) Περιγραφικῆ, ἥτις περιορίζεται μόνον εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν διαφορῶν σωμάτων, ἐξ ὧν ἡ φύσις συνίσταται, κατὰ τοὺς οὐσιώδεις καὶ διακριτικούς αὐτῶν χαρακτῆρας καὶ τὴν κατὰ τούτους διάκρισιν καὶ κατάταξιν αὐτῶν εἰς διάφορα γένη καὶ εἶδη· καλεῖται δὲ τότε ἰδιαίτερος Φυσιογραφία. Τὴν προσοχὴν τοῦ ἀνθρώπου εἴλκυσαν κατὰ πρῶτον τὰ ἐπὶ Γῆς, ἢν οἰκεῖ, ἀνήκοντα διάφορα σώματα, ἅτινα καὶ εὐχερέστερον δύναται καὶ πλείονα χρεῖαν ἔχει νὰ ἐξετάσῃ καὶ γνωρίσῃ· διότι ἡ γῆ καὶ τὰ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντα διάφορα σώματα προσβάλλουσιν εὐκολώτερον τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πρχειρότερα εἶναι καὶ πλησιεστέραν σχέσιν ἔχουσι πρὸς αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὰ ἐν αὐτῇ σώματα, ἐξ ὧν συνίσταται, εἶναι ἢ ἀνόργανα, ὡς οἱ λίθοι, τὰ μέταλλα κλπ., ἢ ὀργανικά, ὡς τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα, ἐν οἷς καὶ ὁ ἄνθρωπος, διὰ τοῦτο καὶ ἡ Φυσιολογία ἐξετάζουσα ταῦτα κατὰ διαφοροὺς ἐπόψεις, διαφύεται εἰς ἰδιαίτερας οὐκ ἀπροέκφυε α) ἢ Οὐλογογικῆν ἐπιστήμην ἐξετάζουσα τὰ διάφορα εἶδη τῶν ὀρυκτῶν, ἥτοι τῶν ἐν τοῖς σπλάγχχνοις τῆς γῆς ἀνοργάνων μετάλλων· β) ἢ Βοτανικῆν, ἀσχολουμένην περὶ τὰ σερούμενα

αίσθησως και έκουσίας κινήσως οργανικά, ήτοι τὰ φυτά, και υποδιαορυμένη 1) εἰς ἰατρικὴν βοτανικὴν, ήτις ἐξετάζει τὰ χρησιμώτατα φυτά πρὸς φάρμακα, και 2) εἰς ἀγρονομικὴν βοτανικὴν, ἐξετάζουσαν τὰ χρησιμώτατα εἰς τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν, τὰς τέχνας και τὸ ἐμπόριον· c) ἡ Ζωολογία, ήτις ἔχει ὑποκείμενον αὐτῆς τὰ αἰσθανόμενα και κινούμενα κατὰ βιολογικὴν ὀργανικά, ήτοι τὰ ζῶα, ἐξ ὧν ἀποσπασθεῖς ὁ ἄνθρωπος ἐγένετο ὑποκείμενον ἰδιαιτέρας ἐρεύνης εἰς ἄλλην ἐπιστήμην· d) τὴν Ἀνατομίαν, ήτις περιγράφουσα τὰ μέρη, ἐξ ὧν ὁ ἄνθρωπος συνίσταται, ἐπεκτείνεται εἰς τὰ λοιπὰ ζῶα ὡς και τὰ φυτά. Ἐπειτα ἀπὸ τῆς γῆς κατὰ μέρη αὐτῆς μετέφερον ὁ ἄνθρωπος τὴν προσοχὴν του εἰς δλόκληρον τὴν γῆν και τὰ λοιπὰ οὐράνια σώματα, ὧν ἐπ' ἴσης ἐξήτησε τὴν ἐρευναν. Ἐντεῦθεν δὲ προέκυψε e) ἡ Γεωλογία, ήτις ἐρευνᾷ τὴν γένεσιν τῆς παρούσης καταστάσεως τῆς γῆς, ήτοι τὴν φυσικὴν σύστασιν αὐτῆς, τὰ διάφορα στρώματα τῆς γῆς, τὰς ἐπελθούσας μεταβολὰς και τὰς δυνάμεις, αἵτινες ἐνήργησαν ἐπ' αὐτῆς· f) ἡ Γεωγραφία, περιγράφουσα τὴν γῆν, δηλ. τὸ μέγεθος αὐτῆς, τὸ σχῆμα και τὴν ἐπιφάνειαν, τὰ ἐπ' αὐτῆς ἐκ τῆς ἐπιφάνειας τῶν λοιπῶν οὐρανίων σωμάτων φαινόμενα, τὰ προϊόντα, τοὺς κατοίκους και τὰς κοινωνίας αὐτῶν· g) Ἡ Ἀστρονομία, ἐξετάζουσα τὰ λοιπὰ οὐράνια σώματα, τὸν ὄγκον, τὴν μᾶζαν, τὴν πρὸς ἀλλήλα σχέσιν, τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν, τὰς τροχιάς, τὰς κινήσεις κλπ.

2) Ἐξηγητική. Αὕτη ἐξετάζει τὰ φαινόμενα τῶν διαφόρων σωμάτων, ἐξ ὧν ὁ ἄνθρωπος ἠθέλησεν ἀκολούθως νὰ γνωρίσῃ τὰς φυσικὰς δυνάμεις, ὧν προϊόντα εἶναι τὰ σώματα και τὰ τούτων φαινόμενα, νὰ εὑρῇ τοὺς νόμους, καθ' οὓς αἱ ῥηθεῖσαι δυνάμεις ἐνεργοῦσι και εἰς οὓς τὰ φαινόμενα ὑπόκεινται· τὴν ἐρευναν παύτην προτίθεται ἡ κυρίως Φυσιολογία ἢ Φυσιολογία. Ἀλλὰ τὰ διάφορα ταῦτα φαινόμενα παρατηροῦνται πάλιν εἰς τε τὰ ἀνόργανα και τὰ ἐνόργανα σώματα. Ἐντεῦθεν δὲ προέκυψε a) ἡ Μηχανική. Τὰ φαινόμενα δηλ. εἶναι πρῶτον ἐξωτερικαὶ αἰσθηταὶ ἤρρημαί και κινήσεις, ήτοι κατὰ χώραν ἐκτάσεις και μεταβολαί, ἃς παρέρχει ἡ ἔλξις ἢ ὠθησις ἢ θλίψις ἐξωτερικῶν δυνάμεων· ἡ ἐπιστήμη λοιπόν, ήτις ἀνέλαθεν ὅπως ἐρευνᾷ τοὺς νόμους τῶν τοιούτων καταστάσεων και κινήσεων, λέγεται Μηχανική· b) ἡ Φυσική. Τὰ φαινόμενα τρυτέστι προέρχονται ἔπειτα και ἐκ τῆς ἐνεργείας ἐσωτερικῶν δυνάμεων τῶν σωμάτων, χωρὶς νὰ προχωρῶσι μέχρι τῆς στοιχειακῆς μεταβολῆς τῶν φαινομένων και ἀνίχνευσιν τῆς φύσεως τῶν παραγοῦσῶν αὐτὰ δυνάμεων· τὴν ἐρευναν δὲ τῶν νόμων τῶν τοιούτων ἀνέλαβε ἑτέρα

ἐπιστήμη ήτις ἐκλήθη ἰδίως Φυσική· c) ἡ Χυμία. Τὰ φαινόμενα εἶναι πρὸς τούτοις μεταστοιχειώσεις σωμάτων, ήτοι συνθέσεις και ἀναλύσεις τῶν ἀπλῶν οὐσιῶν, ἐξ ὧν συνίστανται πάντα τὰ σώματα, ὀργανικά και ἀνόργανα, προερχόμενα ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν εἰς πᾶσαν ὕλικὴν οὐσίαν ἐοικουσῶν φυσικῶν δυνάμεων· ἡ ἐπιστήμη λοιπόν ἢ ἐρευνᾷ τοὺς νόμους τῆς ῥηθείσης συνθέσεως καλεῖται Χυμία· d) ἡ Φυσιολογία κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν σημασίαν τῆς λέξεως. Αὕτη βοηθουμένη ὑπὸ τῆς ἀνατομῆς, τῆς χυμίας και τῆς φυσικῆς, προτίθεται κυρίως νὰ ἐξηγήσῃ τὸ σύνολον τῶν ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ ἀνθρώπου τελουμένων φαινομένων τῆς ζωῆς. Ὡς δὲ ἡ Ἀνατομὴ οὕτω και ἡ Φυσιολογία ἐπεκτείνει τὸν κύκλον τῶν σπουδῶν αὐτῆς και ἐπὶ πάντα τὰ λοιπὰ ζῶα, ὡς και τὰ φυτά· e) ἡ Ἰατρικὴ, ήτις προαχθεῖσα ἐκ τῆς συνδρομῆς τῶν τελευταίων τούτων ἐπιστημῶν, σκοπεῖ ἰδίως τὴν θεραπείαν τοῦ νοσοῦντος σώματος τοῦ ἀνθρώπου, ἔπειτα δὲ και αὐτοῦ τοῦ ζῴου, ὅτε καλεῖται Κτηνιατρική. Ὑποδιαιρεῖται δὲ και αὕτη εἰς πολλοὺς κλάδους, ὡς τὴν Παθολογικὴν, Μαιευτικὴν, Χειρουργικὴν, Φαρμακευτικὴν κλπ.

Ἐπειτα συνέχεια.

X. ΚΑΡΜΙΤΣΗΣ

ἘΣΑΚΕΣΠΕΙΡΙΑ.

Συνέχεια· ἴδι σελ. 42.

B'

Ἀλλὰ πρὶν ἢ πραγματευθῶμεν περὶ τῶν μετὰξὺ Ἀμερικανῶν και Σακεσπεῖρου ἐπ' ἐσχάτων συμβάντων, δὲν θεωροῦμεν ἀπο σκοποῦ νὰ κάμωμεν μικρὰν τινα ἐκδρομὴν πρὸς παρελθόν δλίγον τι μεμακρυσμένον, και νὰ προτάξωμεν γενικὰ τινα περὶ τοῦ κορυφαίου τούτου ποιητοῦ.

Ὁ Σακεσπεῖρος δὲν νῦδαμύνησεν ἐν τῷ βίῳ του. Πτωχὸς και νομάς, περιφέρετο ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, γράφων ἐπὶ τοῦ γόνατος τὰς τραγωδίας του τὴν ἡμέραν, τὴν δὲ νύκτα διδάσκων αὐτὰς ὁ ἴδιος μετὰ και ἄλλων ἐπὶ ξυλίων παραπηγμάτων, ἀντὶ σκηνικοῦ θεωρείου, ἐχόντων λευκὴν σινδῶνα ἀντὶ αὐλαίας.

Καὶ μετὰ θάνατον δὲ οὐκ ὄλιγον ἐμαρτύρησε, και εἰσέτι ἐξακολουθεῖ μαρτυρῶν. Ἐπαθε και πάσχει ὅ,τι και τὸ κρανίον τοῦ δημόδου ἐκείνου μύθου. Τὸν ψῆφον καθ' ἡμέραν οἱ σχολιασταὶ θαυμασται του ἐντὸς τοῦ κλιβάνου τῆς σχολαστικότητός του. Ἀλλοτε τὸν ἐκάλεσαν βάρβαρον, διότι δὲν ἐσεβάσθη τὰς πρεῖς θεότητας ἐνόττητα· τοῦ χρόνου, τοῦ τόπου και τῆς πράξεως. Ἴσως δὲν τὰς ἐγίνωσκε. Ἀλλὰ και ἐν τὰς ἐγίνωσκε και ὑπερεπήδησεν, ἐπραξε κάλλιστα. Ἦθελεν ἄλλως γράψῃ δράματα ἐξ ἐκείνων, ἅτινα ἀναγινώσκει τις ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς κλίνης του, χωρὶς ποσῶς ν' ἀνατινάσσηται ἐνόττε. Ἡμεῖς οἱ ἐν Ἀθήναις

γινώσκουμεν τί δράματα ἤθελε γράψῃ. Πρῶτος ὁ Βολταῖρος τὸν ἐξέβαψε. «Εὐρίσχω, ἔγραψε περὶ αὐτοῦ, και τινὰς ἀδάμαντας ἐντὸς παχέος βορβόρου.» Βιβλιοθήκην δλόκληρον δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν ἐκ πάντων, ὅσα περὶ Σακεσπεῖρου ἐγράφησαν ἀπὸ τριακονταετίας. Οὐ μόνον ἐν τῇ πατρίδι του οἱ ἱστορικοὶ, οἱ κριτικοὶ και οἱ σχολιασταὶ διηρένησαν αὐτὸν, πολυειδῶς και πολυτρόπως περιπαθῶς λεπτολογοῦντες, ἀλλὰ και ἐν πολλοῖς ἄλλοις τῆς Εὐρώπης τόποις, ἰδίως δὲ ἐν Γερμανίᾳ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Ὁ Λέσσιγκ, ὁ Ἐρδερ, ὁ Χλέγκελ, και αὐτὸς ὁ ἱστορικός Γερβίνος, ἐσακεσπεῖρησαν, και πάρα πολλὸ μάλιστα. Τὸν ἔλαμαν ἐδικόν των, πατριώτην των, διατεινόμενοι μάλιστα, ὅτι ὁ καλὸς Σακεσπεῖρος εἶναι ὁ Σακεσπεῖρος τοῦ Χλέγκελ. Τῷ ἐδάνεισαν χιλίας ἐννοίας, διὰ τὰς ὁποίας ἴσως φωνάζει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ (ἐκ τῆς κολάσεως θέλω νὰ εἶπω)

Ἄν ἡξέρω τί ἐννοίας μοῦ δανεῖζ' αὐτὸς ὁ χεῖρο,
Νὰ μὴν ἤμαι Σακεσπεῖρος!

Τὸν ἀνέλυσαν κατὰ τὰς κριτικὰς μεθόδους των, τὸν ἔκριναν πολλάκις τῷ φανῷ τῶν θεωριῶν των. Ἀναζητοῦντες ὀλιγώτερον ἐκεῖνο, ὅπερ εἶπεν, ἢ ἐκεῖνο, ὅπερ ἐνόμισαν ὅτι ἠθέλησε νὰ εἶπῃ, μετεχειρίσθησαν αὐτὸν ὡς και οἱ ἀλεξανδρινοὶ τὸν Ὅμηρον, ὡς ὁ Πλάτων τὸν Σωκράτην. Τῷ ἔθεσαν ἐν τῷ νῷ πράγματα, ἅτινα ἴσως οὐδ' ἐφαντάσθη ποτέ. Ἐπλασαν δῆλα δὴ Σακεσπεῖρον κατ' εἰκόνα και ὁμοίωσιν αὐτῶν. Ἐκαμαν ἐνόττε ὅπως ὁ ποιητὴς ἐπέγραψε μίαν του κωμωδίαν: Much ado about nothing (Πολὺν θόρυβόν διὰ τίποτε).

Ἄλλ' ἔως ἐδῶ τὸ πρᾶγμα ὑποφέρεται.

Οἱ Ἀμερικανοὶ ὅμως ὑπερηκόντισαν.

Διῶσχυρίσθησαν, και διῶσχυρίζονται, ὅτι ὁ Σακεσπεῖρος ἦτο ἀπλοῦς ἠθοποιὸς, και ὅτι οὗτος ἔγραψε τὰς τραγωδίας και κωμωδίας του ὅσον και ὁ Μιραβὸ τὸς λόγους του, και ὅτι ταῦτα τὰς τραγωδίας και κωμωδίας ἔγραψεν ὁ φιλόσοφος και νομοκράτωρ καγκελάριος Βάκων.

Ἴδου δὲ πῶς ἤρχισεν ἡ ὑπόθεσις.

Μετὰ διακόσια τεσσαράκοντα ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Σακεσπεῖρου, καθ' ἃ οἱ ἀναριθμητοὶ ἀναγνώσταί του ἐπίστευσαν πάντοτε ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτῶν, ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ δημιουργὸς τῆς δόξης του, ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1856, ἡ ἀμερικανὴ μὴς Δελία Βάκων ἐδημοσίευσεν ἄρθρον, δι' οὗ ἀπεκάλυψεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι ὁ πραγματικὸς συγγραφεὺς τῶν δραμάτων τοῦ Σακεσπεῖρου δὲν ἦτο αὐτὸς ὁ Σακεσπεῖρος, ἀλλ' ὁ Φραγκίσκος Βάκων. Δὲν γνωρίζομεν ἂν ἡ ἀμερικανὴ δημοσίευσις αὕτη ἐν τῆς αἰογενείας τοῦ συλλέγου καγκελάρου ἐν τούτοις ἢ διδασκαλία τῆς αὐτῆς διεσπάρη, διέπλευσε και τὸν ὠκεανόν, και ἀπέκτησεν ἐν Λονδίῳ ἕνα προσήλυτον, τὸν Οὐίλλιαμ Χ. Σμιθ, ὅστις τὸ ἐπόμενον

ἔτος ἔφερον ἐνώπιον τῶν συμπατριωτῶν του τὴν βακωνικὴν ἀπαίτησιν (baconian claim), ήτις εὔρε πολλοὺς ὑπερασπιστὰς, ἐν τῇ ἀριστοκρατικῇ ἰδίως τάξει. Ἐσκέπτοντο ἐν Ἀγγλίᾳ οἱ ἀριστοκρατικοὶ, ὅτι ἤθελεν ἐπιπροσθεθῆ τι εἰς τὸ γόητρον τῆς τάξεώς των, ἐὰν ἀπεδεικνύετο ὅτι ὁ μέγας ποιητὴς εἶχεν ἐξέλθει ἐκ τοῦ οἴκου των. Τοιαῦτη δ' ὑπῆρξε και ὑπάρχει πάντοτε ἡ τάσις τῶν ἀγγλων εὐπατριδῶν· ὅταν δὲν δύνωνται νὰ διαφιλονεικήσωσι τὴν ἀξίαν τινὸς ἐκ τῶν τοῦ λαοῦ, προσπαθοῦσι νὰ τὸν προσοικειωθῶσιν ἐπιτηδείως, ὥστε παρουσιάζουσιν αὐτὸν ἔπειτα εἰς τοὺς μεταγενεστέρους φέροντα τὴν τοῦ λόρδου φενάκην. Εἰς αὐτὴν ἴσως τὴν μακιαβελικὴν σκέψιν ὑπεχώρησε και ὁ λόρδος Πάλμεστον, ὅταν ἐκνήρῃθη ὑπὲρ τῆς βακωνικῆς θεωρίας· εἰς ἐκεῖνον δὲ, ὅστις τῷ ἀντέτασσε τὴν μαρτυρίαν τοῦ Βὲν Ἰόνσων, περὶ τῆς γνησιότητος τῶν ἔργων τοῦ Σακεσπεῖρου, ὁ εὐγενὴς λόρδος ἀπήντα μετ' εὐκόλου πεποιθήσεως: «Πᾶ ἄυτοὶ οἱ κατεργαράιοι βοηθοῦνται μεταξὺ των· ἔπειτα δὰ ἡμπορεῖ και αὐτὸς ὁ Ἰόνσων νὰ ἠπατήθη, καθὼς ἠπατήθησαν και τόσο ἄλλοι.»

Ἄλλ' ἐν Ἀμερικῇ ἰδίως ἔκαμε τὴν τύχην τῆς ἡ θεωρία αὕτη. Οἱ Ἰάγκεις ῥέπουσι φύσει μάλλον ἢ οἱ Ζὼν Βούλ πρὸς τὰ παράδοξα και τεράστια. Ἐν Ἀμερικῇ οὐ μόνον φιλολογοῦντες, ἀλλὰ και πολιτικοὶ, και στρατιωτικοὶ προσέτι—μάρτυς ὁ νομοδιδάσκαλος και διακεκριμένος πολιτικὸς στρατηγὸς Βούτλερ—πιστεύουσι και ὑποστηρίζουσι, ὅτι ὁ ἀληθὴς Σακεσπεῖρος ἦτο ὁ Βάκων. Ἡ θεωρία αὕτη ἐπὶ τέλους εὔρε και τὸν ἐξηγητὴν τῆς, τὸν καθηγητὴν τῆς νομικῆς Ναθαναήλ Ὀλμες, ὅστις ὑπεστήριξεν αὐτὴν διὰ τόμου ἐκ σελίδων ἑξακοσίων. Ἐξακολουθοῦσι δ' ἔτι νὰ ἐργάζωνται ἐπ' αὐτῆς, και προχθὲς ἀκόμη τῷ 1874, ἐδημοσιεύθη ἐν τινι περιοδικῷ φύλλῳ τῆς Ἀμερικῆς μελέτη ὑπὲρ τῆς βακωνικῆς ἀπαιτήσεως.

Ἴδου δὲ τί λέγουσιν οἱ βακωνικοὶ ἀσακεσπεῖροι.

Ὁ Φραγκίσκος Βάκων, συνομιλικὸς τοῦ Σακεσπεῖρου παρὰ τέσσαρα σχεδὸν ἔτη, και κατὰ τὴν νεότητά του ὑπεραγαπῶν τὴν θεατρικὴν σκηνὴν, συγκατέβαινε τῇ φιλίᾳ τῶν διασημοτέρων τότε ἠθοποιῶν και δραματικῶν, και κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην μάλιστα εἶναι βέβαιον ὅτι ἔγραψε και δύο δράματα. Ἐν τούτοις, ἡ κοινωνικὴ τάξις του, ἡ φιλοδοξία του, ἡ ἀξιοπρέπειά του, τῷ ἀπηγόρευον τὴν διαρρήδην ὑπὲρ τοῦ θεάτρου ἐργασίαν. Ἄλλ' ὁ Σακεσπεῖρος τῷ δανείζει τὸ ὄνομά του. Πολλοὶ ἐνδείξεις, λέγουσιν οἱ βακωνικοὶ, τὸ ἀποδεικνύουσιν ἀποχρώντως. Ἐν πρώτοις δὲν εἶναι παράδοξον, οἱ ἐνδοξότεροι οὗτοι συγγραφεῖς τοῦ αἰῶνος των νὰ μὴ κάμουν οὔτε ἕνα πρὸς ἀλλήλους ὑπικινηγμόν ἐν τοῖς ἑαυτῶν συγγράμμασι; Ἐπειτα, πόθεν προέρχεται ἡ συνυπαρξία ἐν τοῖς ἐρ-

γοις ἀμφοτέρων τῶν αὐτῶν ἰδεῶν, τῶν αὐτῶν λεκτικῶν σχημάτων, τῶν αὐτῶν ἐπισημασμάτων ἐν ταῖς παραθέσεσι; Καὶ ἡ χρῆσις ὄρων νομικῶν, φυσικωτάτη παρὰ νομομαθεῖ, οἷος ὁ Βάκων, παραδόξως λίαν ἀπαντᾷ παρὰ τῷ ἠθοποιῷ Σακσπείρω. Ὁ πρὸς τὰ προνόμια, ἐπὶ τέλους, τῆς οικογενείας καὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεως θαυμασμός, ἡ ὑψηλὴ περὶ βασιλείας ἰδέα, δὲν ἀναφέρονται κάλλιον εἰς τὸν καγκελάριον; Δὲν εἶναι, ἄλλως τε, εὐνόητον, πῶς εἰς ἠθοποιὸς ἐκ ταπεινοῦ γένους, ζῶν μεταξὺ χυδαίων ἀνθρώπων, ἦτο δυνατόν νὰ γινώσκῃ τὴν βαθύνοσα καὶ μεγαλοπρεπῆ γλῶσσαν τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν!—Τοῦτ' αὐτὸ εἶπέ ποτε καὶ ὁ Κονδὲ περὶ Κορνῆλιου, ἀκούσας τὴν γλῶσσαν τοῦ Σερτορίου του:—Ποῦ διάβολο ἔμαθε τὴν πολιτικὴν αὐτὸς ὁ Κορνῆλιος;

Καὶ ἄλλα οἱ ὁπαδοὶ τῆς βακωνικῆς ἀπαιτήσεως προσβάλλουσιν ἐπιχειρήματα ἦττον σπουδαῖα· ἀλλὰ ταῦτα παρατρέχουμεν, ὡς ὄντα ἐν χωρισμῷ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης, ἀν οὐχὶ ἐν τελείᾳ διαζεύξει, κατὰ τῆς λογικῆς. Κατὰ ταῦτα δὲ οἱ Ἀμερικανοὶ παρασυνεβλήθησαν τοῖς... Γερμανοῖς, οἵτινες καὶ οὗτοι μὲ φύλλου πηδήματα ἠθέλησαν νὰ ὑποστηρίξωσι τὴν ἀνυπαρξίαν ἐνός Ὁμήρου, ὡς καὶ τὴν τελείαν ἐξόντωσιν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἄλλ' ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάττῃ πάντοτε ἀπὸ γραμματισμένους... εὐήθεις, ἀπὸ κριτὰς... ἀκρίτους, καὶ ἀπὸ τιμίους... ψεύστας!

(ἑστὶται συνέχισι)

Δ. ΚΟΝΤΑΡΙΝΗΣ.

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΜΟΝΗΣ

(μετάφρασι ἀπὸ τὸ ἰσπανικόν)

Ὁμοια μὲ ἀλαφρώτατη κατάχνια, μιὰ ψυχὴ νεοβγαλμένη ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Αἰωνίου ἐκατέβαινε εἰς τὴ γῆ, διορισμένη νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ κορμὶ ἐνοῦ νέου πλάσματος. Ὁ ἄγγελος φύλακας τὴν ἐσυντρόφευε, ὀδηγῶντάς τιν ἀνάμεσα εἰς τοὺς ἀπεράντους κάμπους τῶν κόσμων, ὅπου, γυρίζοντας ἀκατάπαυστα, πλανῶνται τὰστέρια, ὡσάν στρατεύματα ὑποταγμένα εἰς τὸ σταθερὸ νόμο.

—Στάλαμμα τοῦ Πλάστη, τῆς λέει ὁ ἄγγελος, ἀπλόνοντας τὴ φτερούγαις του γιὰ νὰ τῆς δόσῃ ἰσικία, αὔριο, κλεισμένη εἰς στενὴ φυλακὴν, θὰ θυμᾶσαι ποῦ ἐγεννήθηκες καὶ θάναζήτῃς μὲ πόθο ἓνα καλὸ ποῦ πάντα θά σου φεύγῃ.

—Καὶ τί, ἀποκρίθηκε ἡ ψυχὴ· πῶς ὁ κόσμος εἶναι τόπος τῆς ἐξορίας;

—Ὁ κόσμος ποῦ πῆς νὰ κατοικήσῃς εἶναι γιομάτος θλίψεως· ἡ δοκιμὴ ὅπου εἶσαι διορισμένη ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ ὑποταχθῆς, θὰ ἦναι ἡ δόξα σου ἂ νικήσῃς ἢ παντοτεινὸ βᾶσανο ἂ νικηθῆς.

—Καὶ ὁ ἀκατάπαυτος πόθος τοῦ εἶναί μου δὲ θὰ ἴβῃ ποτὲ τρόπο νὰ εὐχαριστηθῇ;

—Νὰ αὐτὴ ἡ γοργοκίνητη γῆς ποῦ θὰ ἦναι ἡ κατοικία σου, ἀποκρίθηκε ὁ ἄγγελος δείχνοντάς τιν τὸ μικρὸν πλανήτη ποῦ ἐγύριζε ἔς τὰ πόδια του!—Ἐκεῖ μένε εἰς τὰ βᾶσανά σου, μακρινὸ μαρτύριο· καὶ ὅταν ἀνώφελα θὰ τυραγιέσαι γιὰ νὰ ἴβῃς τὴν εὐτυχία, ὅταν σκύφοντας εἰς τὸ βάρος τῆς ἀδικίας θὰ ἴβῃς ἀδύνατη, ἐτοιμη νὰ πέσῃς, ἀσύκοσε τὰ ματιά σου εἰς τὸν οὐρανόν, ποῦ ἄφῃσες, καὶ θυμήσου πῶς ἐκεῖ εἶναι ἡ πατρίδα σου.

—Καὶ ποῦ θὰ ἴβῃς τὴ χρειάζομενη δύναμι γιὰ νὰ πομείνω τόσα βᾶσανα; εἶπε ἡ ψυχὴ καὶ ἐκατέβαινε ὡστόσο, ὅμοια μὲ τὴν τρεμάμενη κατάχνια ποῦ ὁ ἄνεμος κυλάει ἀπ' τὸ βουνόν.

—Κύττα, τῆς λέει ὁ ἄγγελος, σφρόφοντας τὸ πέταμά του πρὸς ἓνα μεγάλο μυριοχρόματο σύγνεφο ποῦ ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν οὐρανόν καὶ ἀπὸ τὴ γῆς ἐγενότανε ἀπὸ μικρὰ κομμάτια, ὡσάν μπαμπάκι ποῦ ἐσυνάζονταν ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ καὶ ὅπου μ' ὄλις πημμένα εἰς χίλιους διαφορετικὸς τόπους, τὰ ἐσυμμάζονε, σπρόχνοντάς τα ὁ ἀέρας, ποῦ μὲ τὴ φτερούγαις τοὺς ἐπράζανε ἀμέτρητα πνεύματα σοβαρὰ εἰς τὸ πρόσωπο καὶ εἰρηνικὰ ἔς τὴν ὄψιν—ἐδῶ πῆγει τὸ δάκρυ τῶν ἀνθρώπων, ὅταν σηκόνεται ἡ κατάχνια ἀπὸ τῆ γῆς.

—Καὶ αὐτὰ τὰ πνεύματα, ποῦ ἀκατάπαυστα πετᾶνε; . . .

—Χαρίζουνε τὰ δάκρυα ὅπου ἔχουσε ἡ ὑπομονετικὴ ἀρετὴ ἢ τὸ ματανωμένο κρίμα, ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ γεννάει ὁ θυμὸς ἢ ποῦ κάνουν νὰ πέφτουν τὰ πάθη τῆς κόλασις. Μὲ τὰ πρῶτα κάνουνε αὐτὸ τὸ σύγνεφο κάτασπρο ὡσάν τὸ χιόνι καὶ σὲ μύρια χρώματα βαμμένο· τὰ ἄλλα, πῆγοντας, κάνουν αὐτὸ ποῦ βλέπεις ἐκεῖ πέρα, μαῦρο ὡσάν τὰ σκοτάδια ὅπου ἐβασιλεύαν, πρὶν γένῃ τὸ φῶς. Τοῦτο γεννάει τὴν ἀνεμοζάλη καὶ τὴν τρικυμία ποῦ δέρνει τὸν κόσμον· τὸ ἀστραποπέλεκτο ποῦ γοργὰ καταβαίνει γιὰ νὰ λαβώσῃ τὸν ἀνθρωπο· τὸν ἄνεμο ποῦ μουγκρίζει ξεριζόνοντας τοὺς ψηλοὺς κέδρους ἢ σύψυχα βυθίζοντας ἔς τὸ πέλαγο τὰ πλεούμενα. Τὸ ἄλλο ῥίχνει ἔς τὴ γῆς τὴ βροχὴ ποῦ κάνει καρπεροὺς τοὺς κάμπους, ξαναπρασινίζει τὰ λιβάδια, σβύνει τὴ δίψα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ μικροῦ σκυλιοῦ καὶ ἰσχυρίζεται τὰ ἄνθη μὲ τὸ χάρισμα τῆς δροσιάς τῆς, ποῦ δροσιζει τὰ μπουμπούκια τους, πλασμένα ἀνάμεσα εἰς τὰ φύλλα, ὡσάν τὸ μαργαριτάρι εἰς τὴ μαργαριτορύζα.

—Καὶ τόσο πολὺ κλαῖνε οἱ ἀνθρωποὶ;

—Τόσο πολὺ κλαῖνε. Εἰς αὐτὸ εἶναι καταδικασμένοι γιὰ ταῖς ἀνομίας τους.

—Καὶ πῶς θὰ ἴβῃς συγχώρεσι ἔς τὰ κρίματά τους;

—Χύνοντας τὰ δάκρυά τους εἰς τὴν ἀρετῆ.

—Ἄς ἔχῃ δόξα ὁ Πλάστης καὶ οἱ νόμοι του, εἶπε θλιμμένη ἡ ψυχὴ, βλέποντας ποῦ ἀπὸ στιγμὴ εἰς στιγμὴ ἐσίμονε περισσότερο εἰς τὸν τόπο ἀπὸ τὰ μαρτύριά τιν.

Ἐάφνου ἓνα ἀπέραντο ἀναστέναγμα ὅπου ἔβγαινε ἀπὸ τὴ γῆς ἐτρόμαξε τὴν ψυχὴν, ποῦ τρέμοντας ἐκατέβαινε· κάτι ὅμοιο μὲ τὴ νοτερὴ κατάχνια ἐσκοτεινίασε τὸν ἀέρα τρογύρου τιν καὶ τὴν ἔκαμε νὰ σταματήσῃ φοβισμένη.

—Τί σὲ τρομάζει; τῆς λέει ὁ ὀδηγός τιν.

—Αὐτὸ τὸ ἀπέραντο ἀναστέναγμα. . .

—Εἶναι ἡ φωνὴ τῆς ἀνθρωπότητος.

—Αὐτὴ ἡ κατάχνια ὅπου ἐσκοτεινίασε τὸ δρόμο μου. . .

—Εἶναι τὸ δάκρυ τῆς ἀνθρωπότητος ποῦ πῆγει.

—Θεέ μου, σπλαγχνίσου με!

—Ἐχε πίστιν καὶ ἐλπίδα· χαῖρε.

Καὶ ὁ ἄγγελος ἔκλεισε τὴ φτερούγαις του, ταῖς ἀπλωσε πάλαι καὶ ἐθάθηκε ἀπὸ τὰ ματιά τιν.

Τότες ἡ ψυχὴ ἔμεινε ὀλομόναχῃ· ἐκύτταξε τρογύρου τιν καὶ εὐρέθηκε βυθισμένη εἰς ἓνα ἀπέραντο πέλαγο ἀπὸ πίκραις.

Ἐστρεψε τὴν ὄψιν τιν κατὰ τὸν οὐρανόν, τὴν παλαιὰ τιν πατρίδα, καὶ ἐκεῖ ὅπου ἐξήτοῦσε ἔλεος ἀπὸ τὸν Αἰώνιον ἔχυσαν τὰ ματιά τιν τὰ πρῶτά τους δάκρυα.

Πέφτοντας αὐτὰ τὰ δάκρυα ἐγενήκανε ἄλλος ἄγγελος ἀνεξήγητος, μὲ τὰ μάτια βασιλεμμένα, τὰ χεῖρια σταυρωμένα εἰς τὸ στῆθος καὶ ἀπλόνοντας ταῖς δαμασκηνόχρωμα φτερούγαις του, ἐπρόσφερε νέα προφύλαξι εἰς αὐτὴν τὴν ἔρημῃ ψυχῇ ἔς τὸ σκληρὸ δρόμο τοῦ πόνου.

Ἦταν ὁ ἄγγελος τῆς ὑπομονῆς.

[H F Varela]

ΑΒΕΛΑ

Ἐν Κερκίρα.

ΔΙΑΤΙ ΔΕΝ ΝΥΜΦΕΥΟΜΑΙ

Τῆ Ἐρ. . .

Μὲ ἠρώτησες ποτε, καλή μου δεσποινίς, διατί ἂν καὶ ὑπερέβην τὸ τέταρτον τῆς ἑκατονταετηρίδος, δὲν ἀπεφάσισα νὰ νυμφευθῶ· πιστεύω ὅτι δὲν ἐλησμόνησες τί σοὶ ἀπεκρίθην, ὅτι δηλαδὴ τὸ νυμφνεύσθαι δὲν εἶναι τοῦ συρμοῦ, καὶ ἐγὼ πιθηκίζων ἀκολουθῶ πᾶν ὅ,τι οἱ ἄλλοι πράττουσι· γελῶ δηλαδὴ εἰς τὸ δράμα καὶ συχνότατα κλαίω εἰς τὴν κωμωδίαν· κοιμοῦμαι εἰς τὰ καλλίτερα μέρη τοῦ δράματος, καὶ ἐξυπνῶν χειροκροτῶ, διότι καὶ οἱ ἄλλοι χειροκροτοῦσι· σοὶ προσθέτω ὅτι καὶ ἐγὼ ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ἐλείψω, ἀπομιμούμενος τὸν θεῶν σὲν ἄνθρωπον· ἐκφώνησω λόγον εἰς τὸν μακαρία ἦδη τῆ λήξει ξενόδοχον μου, διότι ὁ καλὸς κάγαθος, ἄλλ' ἀνόητος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ἀρκετὰ μὲ εἶχε πιστώσει· ἀνέλαβα ὅμως περιμένων νὰποθάνῃ πτωχός τις, ὁ ὅποιος νὰ ἔχῃ

κάνεν παράσημον τοῦ ἀγῶνος ἢ τοῦ συντάγματος, διὰ νὰ τοῦ ἐκφωνήσω συγχρόνως καὶ τὸν ἐπικηδεῖον καὶ τὸν ἐπιτάφιον, καὶ πιστεύω, ὅτι οἱ συγγενεῖς του δὲν θὰ φανῶσιν ἀγνώμονες· ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον. Διατί δὲν νυμφεύομαι; Ἴδού καὶ ἄλλη ἀπάντησις. Ἐσπούδαςες καὶ καλῶς, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἔμαθες δὲ ὅτι εἰς τὴν ἀριθμητικὴν ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν ἀναλογίαι, κατ' εὐθεῖαν καὶ ἀντιστρόφως ἀνάλογιαι, ἐπειδὴ δὲ παρατηρῶ, ὅτι εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦλάχιστον τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ὁ πληθυσμὸς εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὸν γάμον, δηλαδὴ, ὅσον αὐξάνει ὁ πληθυσμὸς, τοσοῦτον οἱ γάμοι ἐλαττοῦνται, διὰ τοῦτο δὲν νυμφεύομαι καὶ σὺ μὲν βεβαίως λέγεις ὅτι εἰς τοῦτο πταίουσιν οἱ ἄνδρες, ἐγὼ δὲ αἱ γυναῖκες καὶ θὰ προσπαθήσω νὰποδείξω τοῦτο. Ἐσπέραν τινά, διερχόμενος παρὰ τιν οἰκίαν, ἀκούω θλιόν τινά λέγοντα εἰς πτωχὴν νεάνιδα, τὴν ὁποίαν ἔλαβε βεβαίως ἄνευ προικός, ἀλλ' ἦτις θὰ τοῦ ἐβγαινε τὴν πίστιν, κατὰ τὸ κοινὸν λόγιον «ἀθλία, σὺλλογίσθητι ὅτι σ' ἐπῆρα γυνὴ μὲ τὸ ποκάμισον». Ἡ καρδιά μου ἐθλίβη· ἐπροχώρησα, ὅτε ἀκούω σειρήνά τινά λέγουσαν εἰς τὸν σύζυγόν τιν «ἀθλία, σὲ ἠγόρασα ἀρτί ἑκατὸν χιλιάδων φράγκων.» «Κυρία, ἔλεγε τρίτος τις εἰς τὴν σύζυγόν του «μ' ἐμάγευσες καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐννοήσω πόταν ἔχιδνα ἐνυμφεύθην.» «Ἐρεκα τῆς σπατάλης σου τὰ τέκνα μας θὰποθάνωσιν εἰς τὰς ὁδοὺς, ἔλεγεν ἄλλος τις, παῦσον τὴν πολυτέλειαν» δὲν ἐδυνήθην πλέον νὰ σταματήσω καὶ ἀπεμακρύνθην τῆς ὁδοῦ ἐκεῖνης, ψιθυρίζων τὸ τοῦ Ἰουβενάλη οὐδὲν ἀφορητότερον πλουσίας γυναικός. Ὁ ταλαίπωρος σατυρικός, γράφων τὸν στίχον τοῦτον, θὰ εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὴν ἀνωτέρω κυρίαν. Κομφῆ τις καὶ θελκτικὴ κυρία ζητεῖ ἀπὸ τὸν σύζυγον τιν νέα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆ πολλὰ φορέματα, ὁ σύζυγός τιν τῆ λέγει, «ἀλλ' ἔχεις τόσα, ὅσα δὲν σοὶ χρειάζονται»· τὸ ἐρπετὸν ὅμως τοῦτο, ἀφ' οὗ ἐξαντλήσῃ πάσας τὰς θωπείας του, τῷ λέγει, κύριε! ὅ,τι ἡ γυνὴ θέλει καὶ ὁ Θεὸς τὸ θέλει· καὶ ὁ τάλας ὑπέκει καὶ ἀπογυμνοῦται. Ὁ Πλαῦτος λέγει, τίς ἡ ὠραιότατη προῖξ διὰ τὴν γυναῖκα; βίος ἀγρός· εἰ μόνον ἔσται ἐντελὸς ἀγρὴ ἀρκούντως ἔσται πεποικισμένη· ἀλλ' ἐὰν θελήσῃ τις νῦν νὰ εὕρῃ γυναῖκα, οἷαν ὁ Πλαῦτος λέγει, πρέπει νὰ εὕρῃ καὶ νέον Διογένην, διὰ νὰ ἄψῃ μεθ' ἡμέραν τὸν λύχρον του, κρίζων γυναῖκα ζητῶ.

Ἦ νεάνιδες! ἐγκαταλείψατε τὴν πολυτέλειαν, ἀσπάσθητε τὸν πατριαρχικὸν βίον τῶν προγόνων μας, παύσατε νὰ φαντάζεσθε ὅτι δύνασθε νὰ γείνητε αἱ ἠρωίδες τῶν μυθιστορημάτων, ἄτινα ἀναγινώσκετε, ἔχετε πάντοτε κατὰ νοῦν τὴν Ἀνδρομάχην λέγουσαν εἰς τὸν Ἐκτορα:

Ἐκτωρ ἀτὰρ σοὶ μοὶ ἔσθ' πατήρ καὶ πότνια
μήτηρ, σοὶ δὲ κασίγνητος κίλ.

καὶ τότε καὶ οἱ γάμοι θέλουσι πληθυνθῆ καὶ ἡ-
μεῖς γινόμεθα δούλοι ὑμῶν· τότε δὲ καὶ ἐγὼ
σὰς ὑπόσχομαι νὰ λάβω ὑπ' ὄψιν μου τὴν ἀγ-
γλικὴν παροιμίαν, γάμος καὶ κρεμάλα πεπρωμέ-
ρον, καὶ νὰ νυμφευθῶ.

Ἐν τέλει σοὶ προσθέτω καὶ τὴν ἐπομένην συν-
ταγὴν ἐκ τοῦ Ὁσιδίου, ἃν καὶ ἀντιφρονῆ τὰ μέ-
γιστα πρὸς τὰς ἰδέας σου· ἐὰν καλῶς θέλεις νὰ
νυμφευθῆς, μὴ ζήτηε ἀλλοτρίου γυναικῆ ἢ ἀνδρα
εἰμὴ ἐν τῇ τάξει σου. Ἦδη πιστεύω ὅτι θὰ ἔχω
δίκαιον, καὶ θὰ τὸ ὁμολογήσῃς, ἐκτὸς ἂν μ' εἴπῃς
ὅτι τὸ ἀληθέστερον πάντων τούτων εἶναι ὅτι,
ἢ ἀλήθεια εἶναι μία τοῦ λαοῦ ἢ παροιμία.

Τὸν ἀράπη θὰ λευκάνῃ;
ἄδικα τὸν κόπο κάνεις.

Θ. Α.

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΜΝΕΙ ΤΗΝ ΔΥΝΑΜΙΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

[ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ]

Ἵππρχέ ποτε γεωργὸς τοῦ ὁποίου οἱ ἀγροὶ
ἦσαν πλούσιοι καὶ γόνιμοι.

Ἡ γῆ του παρῆγε διπλὴν συγκομιδὴν, οἱ με-
στοὶ στάχνης του ἐξωγυκούντο ἐπὶ τοῦ στελέχους
των καὶ οἱ κλάδοι τῶν δένδρων του ἐκυρτοῦντο
ὑπὸ τὸ βάρος τῶν καρπῶν· τὰ κτήνη του ἦσαν
παχέα καὶ βαρέα, αἱ δὲ ἀγελάδες εἰσῆρχοντο
τὸ ἔσπερας εἰς τὸν σταυλὸν του μὲ μαστούς κρε-
μαμένους, πλήρεις γάλακτος. Ἐν τούτοις οἱ πέ-
ριξ αὐτοῦ ἀγροὶ τῶν γειτόνων του ἦσαν ἄθλιοι
καὶ ἄγονοι· ἡ γῆ ἢ ἀχάριστος τοῖς ἤρνεϊτο τὰ
δῶρά της, καὶ κατὰ τὸ θέρος δὲν ἐπλήρουν οὐδὲ
τὸ ἡμισυ τῶν ἀποθηκῶν των.

Οἱ γείτονες, ἐκ ζηλοτυπίας κινούμενοι, ἐφαν-
τάσθησαν ὅτι ἐξήσκει μαγεΐας, ὅπως ἐλκύσῃ εἰς
ἑαυτὸν μόνον ὅλα τὰ πλούτη τοῦ ἐδάφους, προσ-
βάλλῃ δὲ μὲ στείρωσιν τοὺς ἀγροὺς τοὺς καλ-
λιεργουμένους ὑπὸ τῶν ἄλλων.

Τὸν κατήγγειλαν λοιπὸν εἰς τὸν διοικητὴν ὡς
ἀνθρώπον ὑποπτον καὶ ἐπικίνδυνον, ὃ δὲ διοι-
κητὴς τὸν προσεκάλεσε νὰ ἀπολογηθῆ εἰς πάντα
ταῦτα.

Ὁ γεωργὸς ἐνεφανίσθη, ἀλλ' οὐχὶ μόνος.

Ἦλθε μὲ τοὺς βόας του τοὺς γεωργικοὺς, ἔ-
χοντας πλατὺ στῆθος, δέρμα κρεμάμενον, καὶ μέ-
τωπον πλατὺ καὶ ἐστολισμένον μὲ κέρατα ῥω-
μαλέα.

Ἦλθε μὲ τὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖά του, τὸ ἄρο-
τρον, τὸν τρίβολόν του, ἔχοντα τομέα δξύν καὶ
διαπεραστικόν, καὶ μὲ τὸ ὕνιον του λαμπρὸν καὶ
καθαρόν.

Ἦλθε μετὰ τῆς θυγατρὸς του, ἐνεργητικῆς
καὶ ἰσχυρᾶς, μὲ ὀφθαλμοὺς ζωηροὺς καὶ μὲ βρα-
χίονας γυμνοὺς καὶ ἰσχυροὺς.

Προχωρήσας δὲ πρὸς τὸν ἄρχοντα εἶπε :

«Μὲ κατηγοροῦσιν ἐνώπιόν σας· ἰδοὺ ἡ ἀπολο-
γία μου.

»Αἱ μαγεΐαι μου εἶναι οἱ βόες μου οἱ ἐνεργη-
τικοί, τὸ ἄροτρον μου, ἢ ἔργασία μου.»

Καὶ ἀποκαλύψας τοὺς νευρώδεις βραχίονάς του :

«Αἱ μαγεΐαι μου, προσέθεσεν, εἶναι οὗτοι οἱ
βραχίονες, οἱ ῥωμαλέοι καὶ ἀκούραστοι, εἶναι ἡ
κόρη μου ἢ ἐνεργητικὴ καὶ δραστήριος.»

»Μὲ ταῦτα ὁ ἀνθρώπος ὑποτάσσει τὴν φύσιν
καὶ τὴν καθιστᾷ ὑπήκοον. Ἡ ἔργασία κάμνει τὴν
δύναμιν τοῦ ἀνθρώπου.

»Ἐὰν εἶμαι ἐνοχος, καταδικάσατέ με· ἀπελο-
γῆθην.»

Ὁ γεωργὸς ἐσιώπησεν, ὅλοι δὲ οἱ περιεστῶτες
εἰς τοὺς λόγους τούτους ἐχειροκρότησαν πλήρεις
ἐντροπῆς.

Α. Α. Γ.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Παρὰ Πέρσαις ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται λίαν
ἐτοιμῶς καὶ ἀνευ δικηγόρων. Ἰδιώτην τινὰ ὠρ-
γισμένον, ἐπιστρέφοντά ποτε ἐκ τῆς ἀγορᾶς, συν-
ήντησεν ὁ ἀστυνόμος, ὅστις θέλων νὰ μάρτυρῃ τὴν
αἰτίαν τῆς δυσαρρεσκείας του. «Κύριε, τῷ λέγει,
τί φέρεις μεθ' ἑαυτοῦ;»—«Κρέας, τὸ ὁποῖον ἡ-
γόρασα παρὰ τοῦ σφαγέως, ὅστις περιπαίζει καὶ
ὑμᾶς, πωλῶν αὐτὸ οὐ μόνον τὸ τριπλοῦν τοῦ τι-
μήματός του, ἀλλὰ καὶ ὀλιγώτερον τοῦ ζητου-
μένου δίδων»—«Πῶς, λέγει, Κύριε!»—«Μάλι-
στα· ἐκ τοῦ κρέατος λείπουν τρεῖς οὐγκίαι.»—
«Ὁδήγησόν με ὅθεν ἡγόρασας αὐτό!» Ὁ ἀστυ-
νόμος διέταξε τὸν σφαγέα νὰ ζυγίσῃ αὐτὸ καὶ ἔ-
λειπον τέσσαρες ἕως πέντε οὐγκίαι. Ἀποταθείς
τότε ὁ ἀστυνόμος πρὸς τὸν ἰδιώτην, λέγει·—
«Ὅποιαν δικαιοσύνην ζητεῖς παρὰ τοῦ ἀνθρώπου
τούτου; τί θέλεις νὰ γείνη εἰς αὐτόν;»—«Νὰ
μοὶ συμπληρώσῃ τὸ ἐλλεῖπον διὰ τῆς σαρκὸς του.
—Γενέσθω· σὺ αὐτὸς ὅμως ὀφείλεις νὰ κόψῃς αὐτὸ
καὶ ἑάν τι περισσώτερον ἢ ὀλιγώτερον τοῦ ἐλλεί-
ποντος κόψῃς, θέλεις τιμωρηθῆ.»—Ὁ ἰδιώτης ἐκ-
πληκτος ἐκ τῆς σοφῆς αὐτῆς κρίσεως ὄχρετ' ἀ-
πιὼν ὡς κεραυνός.

Εἰς Νεοβόρακον συνάγονται κατ' ἔτος 8—9
χιλιάδες περιπλανώμενοι κύνες, τούτων δὲ οἱ μὴ
ἀναζητούμενοι ὑπὸ τῶν κυριῶν των, ἐντὸς ὠρι-
σμένης προθεσμίας, πνίγονται, καὶ τὰ πτώματά
των μεταφέρονται ὑπὸ πλοιαρίων ἐνησχολημένων
πρὸς καθαρισμὸν τῆς πόλεως εἰς τινὰ νησίδια,
ὅπου οὐδὲν αὐτῶν ἀποδοίπτεται· διότι τὸ μὲν
λίπος ἀναλύεται, τὰ δὲ δέρματα πωλοῦνται εἰς
τοὺς κακασκευαστὰς τῶν χειροκτιῶν, τὰ δὲ ὀ-
στά χρησιμεύουσιν ἐξαίρετως πρὸς πιάσιν τῆς
γῆς.

Ο ΚΟΜΗΣ ΙΒΑΝΟΦΣΚΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Συνίχμα ἰδί σελ. 47.

—Ἐπειτα, ἔλεγεν, ἐξακολουθοῦσα τὰς σκέ-
ψεις της, ὁ κόμης εἶναι ἀνθρώπος εὐγενῆς, οὐ-
δέποτε δὲ ἀνὴρ τοιαύτης περιοπῆς εἶναι δυνατόν
νὰ προβῆ εἰς τοσοῦτον ἀναίδειας.

Τοιαῦτα περίπου διαλογιζομένη, ἡ ἀτυχὴς γυνὴ
κατεδάμαζε τὴν ὀργὴν της καὶ ἤλπιζεν ὅτι ὁ
κόμης, ὀρθῶς σκεπτόμενος, θὰ παρητεῖτο.

Ἄλλ' ὅπως ἠπατάτο, νομίζουσα ὅτι ἡ εὐ-
γένεια ἀποκλείει τὴν ἀναίδειαν!

Ἐπὶ τέλους ὁ κύριος Πέτκωφ ἀπῆλθεν, ὃ δὲ
κόμης ἐνόμισεν ὅτι παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν εὐ-
καιρία ἀρίστη.

Τὴν ἐπιούσαν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ κυρίου
Πέτκωφ ὁ κόμης ἐπανῆλθεν.

—Ἐμαθον ὅτι ὁ σύζυγός σας ἀνεχώρησε, κυ-
ρία, εἶπε. Λυπούμαι μάλιστα ὅτι δὲν τὸν εἶδον.

—Ναί, ἀπεκρίνατο αὐτῇ ἀπαθῶς. Ἐφυγε κα-
τεσπυσμένος, ὥστε θὰ τύχῃ βεβαίως τῆς συγ-
γνώμης σας, μὴ προσθάσας χθὲς νὰ σὰς ἰδῇ.

—Ἄ! ὁ φίλτατος Πέτκωφ! Τὸν ἀγαπῶ, εἶναι
ἀληθές, ἀλλὰ θὰ τὸν ἐπιπλήξω. Δὲν μοὶ φαίνεται
ὀρθὸν νὰ φέρῃ τις οὕτω τοιαύτην σύζυγον... Ἄ!
αὐτὸ σημαίνει ἔλλειψιν ἀγάπης, ἀδιαφορίαν, τί
λέγω; προδοσίαν!

—Κύριε...

—Ἄ! μὴ, μὴ ὀργίζεσθε... Εἶσθε ἀξία καλ-
λιτέρας ἐκτιμήσεως... αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια.
Ἐπρεπε νὰ εὑρίσκεται πάντοτε ἐκεῖ, πρὸ τῶν πο-
δῶν σας...

Καὶ ὁ κόμης ἀφῆκε στεναγμὸν ἐκ βαθέων τοῦ
στήθους του.

—Καὶ δύναμαι νὰ ἐρωτήσω πότε ἐπανέρχε-
ται;... θὰ ἐπανέλθῃ ταχέως;

—Ἴσως μετὰ μίαν ἑβδομάδα, ἐὰν τελειώσῃ
τὰς ὑποθέσεις του, πιστεύω δὲ ὅτι θὰ τὸ κα-
τορθώσῃ. Προσεγγίζουσιν αἱ ἑορταί, καθ' ἃς ὁ
πατήρ καὶ σύζυγος ὀφείλει νὰ εὑρίσκεται ἐν τῇ
οἰκίᾳ του.

—Ὁ πατήρ!... ὁ σύζυγος!... ἐπιθύρουν
ὁ κόμης μετὰ τινος πικρίας. Εὐτυχῆς ὁ σύζυγος
ὃ ἔχων ἄγγελον τοιοῦτον!...

—Κύριε κόμη! ἐκραύγασεν ἡ κυρία Πέτκωφ.
Ἐπειδὴ ὁ ἀνθρώπος οὗτος ὑπερηκόντιζεν ἤδη
πάν ὄριον αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης.

Ἀποτροπιαζόμεθα, τῇ ἀληθείᾳ, περιγράφοντες
χαρακτῆρα, οἷος ὁ τοῦ κόμητος. Ἄλλ' ἡμεῖς ζω-
γράφοι ἢ ποιηταὶ ἠθέλωμε παραλίπη τὸ καθῆκον
ἀμερολήπτου ἱστορικοῦ, ἐὰν μὴ ἀνετηγόμεν τὸν
ἀνθρώπον, ὅπως ἔχει, μὲ ὅλην τὴν κακίαν,
τὴν διαφθορὰν καὶ τὴν ψυχικὴν δυσμορφίαν. Ἄλ-
λως το δέ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ καὶ τέ-
λειον ἐν τῇ φαυλότητι;

Ἄρκετὴν ἀντὶ τούτου ἱκανοποίησιν παρέχει ἡ-
μῖν ὁ θαυμάσιος χαρακτῆρ καὶ ἡ ἀδαμαντίνη εὐ-
στάθεια τῆς ἐλληνίδος γυναικός.

—Ἀφήσατέ με, κυρία, ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης,
ἀφήσατε νὰ σὰς εἶπω πᾶν ὅ,τι τοσοῦτον χρόνον
κρατῶ ἐν τῇ καρδίᾳ μου...

—Κύριε! κύριε!...

—ὦ! μὴ κύριε, ὄχι! ἀφήσατε τὸ τετριμ-
μένον τοῦτο φιλοφρονητικὸν ἐπίθετον. ὦ! εἶπα-
τέ μοι ἄλλην τινὰ λέξιν... ἀναζητήσατε αὐ-
τὴν ἐν τῷ λεξικῷ τοῦ ἔρωτος, ἀναζητήσατε...
ὦ Ἀλεξάνδρα! ὃ προσφιλὴς μου κυρία, τοσοῦτος
χρόνος παρῆλθεν, ἀφ' ὅτου σὰς εἶδον, καὶ ὅμως
δὲν σὰς ἐλησμόνησα... Ἐν τῷ μέσῳ τοσοῦτων
ὥραιότητων τῆς αὐλῆς εὐρισκόμενος, ὑμᾶς μόνον
εἶχον ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ὑμᾶς μόνον ἐν τῇ ἀνα-
μνήσει μου, ὑμᾶς μόνον, Ἀλεξάνδρα μου! Ἡ φα-
εινὴ εἰκὼν σας πανταχοῦ μὲ παρηκολούθει. Τόσαι
γυναῖκες βλέπουσαι με προσεμεδίω, ἀλλ' ἐγὼ
εἰς πᾶν μειδιάμα των πρὸς ὑμᾶς ἔστρεφον τὸν
νοῦν καὶ ἐψέλλιζον τὸ ὄνομά σας.

Ἡ κυρία Πέτκωφ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο
προσέβλεπε τὸν κόμητα μετὰ περιφρονήσεως καὶ
οἴκτου.

—Μὴ μὲ οἰκτεῖρετε, κυρία, ἐξηκολούθησεν
ὁ κόμης, μὴ μὲ περιφρονεῖτε, ἀλλὰ λυπηθῆτέ
με!...

Καὶ γονυπετήσας ἔλαβεν αὐτὴν ἐκ τῆς χειρὸς·
ἢ ἐνάρετος γυνὴ ἠθέλησε νὰ τὴν ἀποσύρῃ, ἀλλ' ὁ
κόμης :

—ὦ! μὴ, κυρία, σὰς παρακαλῶ, σὰς ἰκετεύω,
ἀνεκράξε, κρατῶν αὐτὴν σχεδὸν διὰ τῆς βίας, δὲν
βλάπτει τοῦτο... Ἄλλοτε, προσφιλέστατέ μου
ἄγγελε, δὲν εἶχον καρδίαν, δὲν ἠγάπων κανένα...
Πρῶτός μου ἔρωσ, μάρτυς μου ὁ Θεός, εἶναι αὐ-
τός. Μὴ ἀνεχθῆτε νὰ εἶναι τόσον ἀτυχῆς, κυρία
μου. Σὰς ἀγαπῶ, ὡς δὲν ἠγάπησα... τὴν μητέ-
ρα μου, σὰς ἀγαπῶ...

—Ἄρκει, κύριε κόμη, ἀρκεῖ· σὰς εἶμαι εὐ-
γνώμων διὰ τὰς ἐνδείξεις ταύτας τῆς ἀγάπης
σας, ὑπέλαβεν ἡ κυρία Πέτκωφ, μετὰ προφανοῦς
τόνου εἰρωνείας, ἰδοῦσα ὅτι ὁ κόμης ἐπέμενε με-
τὰ θράσους τοιοῦτου. Χαίρω ἔχουσα τόσον πολύ-
τιμον καὶ εὐγενῆ φίλον... Ἄλλ' οὐδέποτε ἐπίστευον
ὅτι ὁ φίλος αὐτός, ὁ τόσον εὐγενῆς, ὡς ὑμεῖς, θὰ
παρέβαινε ἐπὶ τοσοῦτον τὰ καθήκοντα τῆς φι-
λοξενίας καὶ τιμῆς! Νὰ σὰς ὑποδέχεται ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ μετὰ τοσαύτης ἐμπιστοσύνης ὁ σύζυγός μου,
καὶ εἰς, ἀντὶ εὐγνωμοσύνης, νὰ θέλετε, νὰ ἐπι-
μένετε ὅπως ρίψετε τὴν σύζυγόν του εἰς τὴν ἀ-
βυσσον τῆς ἀτιμίας καὶ τοῦ αἰσχους!...

Ὁ κόμης, ὑπὸ τὸ βάρος τῆς κατηγορίας ταύ-
της, ἔκυψε τὴν κεφαλὴν.

—Αἰσχρός! κύριε κόμη, ἐντροπή! προσέθηκεν
ἡ Ἀλεξάνδρα.

Και ἐξῆλθε τοῦ δωματίου, καταλιποῦσα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον γονυκλιτῆ και μόνον.

— Ὡ! τὴν ἀγαπῶ! τὴν ἀγαπῶ! ἐψιθύριζεν ὁ ἄθλιος, περιφερόμενος ἐν τῷ δωματίῳ, ὡς μεθύων.

Ἀπῆλθεν· ἀλλ' ὁ Ῥῶσος εὐγενῆς δὲν ἦτο ἐκ τῶν καταβαλλομένων εὐκόλως ἀνθρώπων. Ἐν τῇ διεσθαρμένη ὑπὸ τῶν παθῶν καρδίᾳ του ἐπάφλαζον πολλὰ και ἰσχυρὰ αἰσθήματα, κυρίως δὲ ἡ ὑπερηφανία και ὁ ἔρω.

Ἐσυλλογίζετο ὅτι οὐδεμία γυνὴ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἠρνήθη νὰ ὑποτάξῃ τὸ πεπρωμένον της εἰς τὴν θέλησίν του. Πρῶτον ἦδη τὸ τοιοῦτον συνέβαινε εἰς αὐτόν, και ὠργίζετο μέγχι μανίας και παραφορᾶς. Πρὸς δὲ ὁ κόμης ἠσθάνετο ἀληθῶς ἦδη διεγειρόμενον εἰς τὴν κυλιόμενῃ ἐν τῷ βορβόρῳ τῶν παθῶν καρδίαν του νέον τι αἰσθημα, ἄγνωστον τέως εἰς αὐτόν.

Ὅταν ἀνὴρ τις εἶναι βέβαιος ὅτι εἶτε ἔνεκα τοῦ κάλλους εἶτε ἔνεκα ἄλλων σωματικῶν ἢ πνευματικῶν πλεονεκτημάτων θὰ τῷ ἀνοίξωσιν οἰανδήποτε θύραν και ἂν κρούσῃ, τίς ἢ ἀνάγκη νὰ γαπήσῃ ἀληθῶς; Ὀλίγος μόνον ἐπίπλαστος ἔρω, μικρὰ ψευδῆ ἀφοσίωσις πρὸς ἀπάτην ἐκείνης, ἧς ὀρέγεται, ἀρκεῖ, και τὰ πάντα τελειόνοῦσιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ συνεχῆς κατάλυσις τοῦ αὐτοῦ φαγητοῦ, ἔστω και τὸ μᾶλλον ἠδὺ και εὐάρεστον, συνεπάγεται και τὸν κόρον—κοινὴ ἢ παρομοίωσις, ἀλλὰ και λίαν ἐκφραστικὴ—οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες, ὄντως βέβαιοι ὅτι και ἀλλαχού δύνανται νὰ εὕρωσι νωπότερον ἔδωμα, ἐγκαταλιμπάνουσι τὰς δι' ἀπειρῶν ψευδῶν ὀρκῶν και θυσιῶν ἀπατηθείσας και ἀναζητοῦσιν ἄλλας.

Ὁ ἡμέτερος ἦρω εἰς τούτων τῶν ἀνδρῶν τὴν τάξιν ἀνήκε.

Ὁ ἄνθρωπος συνήθως ὅ,τι ἀντίσταται πρὸς αὐτὸν ἐπιθυμεῖ νὰ καταβάλλῃ, και ἐν τῇ κατανικήσει αὐτοῦ εὐρίσκει ἠδονὴν ἀπειρον. Ἐνοεῖται εὐκόλως πόσον ἢ ἀντίστασις τῆς γυναικὸς ἠδύνατο νὰ ἐξερεθίσῃ ἄνθρωπον, ἔχοντα τὸν χαρακτήρα τοῦ κόμητος, ὅστις διὰ τοῦτο ἀντὶ πάσης θυσίας, ἀπεφάσισε νὰ ἐμμεῖνῃ εἰς τὸν ἔρωτα τοῦτον.

Τὸ δυστύχημα ὅμως δι' αὐτόν ἦτο, ὅτι ἦδη ἡγάπα μετὰ πάθους και ὅτι οἱ ὀρκοι και ὁ ἔρω δὲν ἦσαν ἐπίπλαστα.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἐτιμωρεῖτο ὑπὸ τῆς Προνοίας!

Τὴν ἐπιούσαν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ κόμης ἐπανῆλθε. Ἴσως πᾶς ἄλλος, τοιαύτας ὑπόσας προσβολὰς και ταπεινώσεις, θὰ παρητεῖτο ἔρωτος ματαίου και ἀνωφελούς, μέχρι τοῦδε τουλάχιστον· ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν κόμητα, ἄλλως εἶχε τὸ πρᾶγμα. Ἀπεφάσισε διὰ παντός μέσου νὰ πολεύσῃ τοῦ ποθομένου.

Ἐν τοῖς μετέπειτα δὲ θὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ του.

Ἡ κυρία Πέτκωφ τὴν στιγμὴν τῆς ἀφίξεως τοῦ κόμητος ἐκάθητο ἐν τῷ δωματίῳ, ἔχουσα ἐπὶ τῶν γονάτων τὸ μικρότερον τῶν τέκνων της· λέγω δὲ μικρότερον, διότι ὁ κατὰ ἐν περίπτω ἔτος μεγαλύτερος υἱὸς της διέμεινε τότε ἐν Βουκουρεστίῳ παρὰ τῷ πατρὶ τῷ, ὅστις ἐν ἐλλείψει τῆς θυγατρὸς ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ παρ' ἑαυτοῦ τὸν ἔγγονον.

Ὅτε ἀνήγγειλεν αὐτῇ τὴν ἔλευσιν τοῦ κόμητος, φλόξ ὀργῆς και ἀγανακτίσεως διεχύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου της.

— Ἄ! πολὺ αὐθάδης θὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος αὐτός, εἶπε καθ' ἑαυτήν, και τρέπει νὰ τὸν ἀποβάλω... Μαρία! προσέθηκε κρᾶζουσα τὴν θαλαμηπόλον.

— Διατάξατε, κυρία, εἶπεν αὐτὴ εἰσελθοῦσα.

— Εἶπέ... τίποτε... δὲν σὲ θέλω... Ἀλλὰ και τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γείνη, προσέθηκε σκεπτομένη. Πιθανὸν νὰ ἐκθέσω τὸν ἑαυτόν μου... ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δύναται νὰ πράξῃ τὰ πάντα... Ἐὰν τὸ πρᾶγμα γείνη γνωστὸν ὑπὸ ἄλλῃν ἐποψιν... ὁ κόσμος εἶναι πρόθυμος νὰ κούῃ συκοφαντίας... Ἄ! Ἰωάννη μου! Ἰωάννη μου! ἐξηκολούθησε σχεδὸν δακρύνουσα, ποῦ εἶσαι νὰ μὲ σώσῃς!... Τί στέκει λοιπὸν! ἀνέκραξεν ἀποτεινομένη πρὸς τὴν θαλαμηπόλον, θέλουσα δῆθεν νὰ ἐπιδείξῃ ἀδιαφορίαν, δὲν εἰσάγει τὸν κύριον!

Ἡ θαλαμηπόλος ἐξῆλθε, και ὁ κόμης μετ' οὐ πολὺ ἐνεφανίσθη. Εἰς τὰς πρώτας ἐνδείξεις τῆς ἀφοσιώσεως αὐτοῦ, ἡ κυρία Πέτκωφ:

— Νομίζω, κύριε κόμη, ὑπέλαβεν ὅτι και χθὲς ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν μεγίστην μου χαρὰν διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ φιλίαν σας και εὐνοίαν... πλὴν ἤξεύρετε βεβαίως ὅτι, ὅταν φίλος τις ἐπιθυμῇ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἀδιακόπως ὅτι εἶναι ἀφοσιωμένοι, ἔστω και μέχρι θανάτου, καταντᾶ ὀχληρὸς και ἀφόρητος.

— Κυρία, μὴ μ' ἐμπαιζετε... Σᾶς ἀγαπῶ; ὦ. δὲν αἰσθάνεσθε. σᾶς ἀγαπῶ. Δὲν θάκούσω ἀπὸ τὸ στόμα σας τὴν λέξιν ταύτην... Δὲν ἔχετε καρδίαν... δὲν αἰσθάνεσθε παντάπασιν...

Ὁ ἄθλιος! αἰσθημα ὠνόμαζε τὸ νὰ ἐξυβρίσῃ τὴν τιμὴν τοῦ συζύγου της.

— Φαίνεται ὅτι δὲν ἔχω καρδίαν, ὅτι δὲν αἰσθάνομαι, κύριε κόμη ὑπέλαβεν ἡ κυρία Πέτκωφ μετὰ φοβερᾶς ἀπαθείας.

— Τί ἐστὶν ἔρω ἀγνοεῖτε; ἐξηκολούθησεν ὁ Ῥῶσος. Σας ἐξορκίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ σας, τὸν ὁποῖον κρατεῖτε τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τὰς ἀγκάλας σας... Πάσχω... ὑποφέρω... λάθετε οἶκτον... ἐν ὀνόματι τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἀγγέλου, σᾶς ἰκετεύω...

(ἰκεταὶ συνέχεια)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΙΣΤΑΣ

Τυποὶ ΚΟΡΙΝΝΗΣ ἐν τῇ διασκευασίῃ τῶν ὀδῶν Μιλτιάδου και Νικίου ἀρ. 15

Ο ΚΟΜΗΣ ΙΒΑΝΟΦΣΚΗΣ

ΑΙΤΗΓΜΑ

[1869]

Α'

Ὁ χειμὼν τοῦ 1863 ἐπῆλθε βραδύς.

Οἱ ἄνθρωποι, συνειθίσαντες νὰ ὑποδέχονται αὐτόν, τοῦ Νοεμβρίου ἀρχομένου, ἠσθάνοντο τὴν ἔλλειψίν του. Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν περιέμενον νὰ ἴδωσι τὴν χιόνα πίπτουσαν, ἀλλ' αὐτὴ δὲν ἐφαίνετο. Ὅσαίς δὲ ἔβλεπον τὸν οὐρανὸν, καλυπτόμενον ὑπὸ μελαινῶν νεφῶν, ἠγάλλοντο, ἐπειδὴ ἐνόμιζον ὅτι, ἐγειρόμενοι τὴν ἐπιούσαν, θὰ ἴδωσι τὴν γῆν ἐνδεδυμένην τὴν λευκὴν αὐτῆς στολήν. Ἀλλ' ἠπατώντο· διότι, ἀντὶ χιόνος, ἀνεμος μεσημβρινὸς πνέων διεσκόρπιζε τὰ νέφη, και ἡ ἐπιούσα ἀνέτελλε φωτιζομένη ὑπὸ λαμπροῦ χειμερινοῦ ἡλίου.

Ἡ χιὼν εἰς τοὺς ἐθισθέντας νὰ βλέπωσιν αὐτὴν ἀνὰ πᾶν ἔτος εἶναι τι τῶν ὧν οὐ ἄνευ.

Και ὁ πενέστατος τῶν ἀνθρώπων ἐπιθυμεῖ αὐτὴν, οὐδόλως ἀναλογιζόμενος ὅτι ἡ ποθεινὴ αὐτὴ χιὼν θὰ γείνη αἰτία νὰ παγώσῃ. Οὐδὲν κωλύει αὐτόν, ἴνα, ἐγειρόμενος τὴν πρωῖαν και βλέπων αὐτὴν, ἀνακράξῃ:

— Τί γὰρ Θεοῦ!...

— Νὰ ἔλθῃ ὁ Δεκέμβριος, ἔλεγον οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, και νὰ μὴ χιονίσῃ!...

— Ἀκούεις ἐκεῖ, ἀδελφε, προσέθετεν ἄλλος, νὰ μὴ ἀσπρίσουν τοῦ ἀγίου Νικολάου τὰ γένεα. Τί ἐπαθεν ὁ ξαναμωραμένος αὐτός;

— ἤξεύρετε, ἔλεγον ἄλλοι, μᾶλλον ἀθεόφοβοι, ἤξεύρετε τί συμβαίνει; Φαίνεται ὅτι ἐφέτος ἀκόμη δὲν ἐμεγάλωσαν τοῦ Θεοῦ τὰ γένεα, και δὲν ἦλθε καιρὸς νὰ ξυρισθῇ, διὰ νὰ μᾶς τὰ ρίψῃ.

Παρῆλθε και ἡ ἑορτὴ τοῦ ἀγίου Νικολάου χωρὶς χιόνος.

Ἄ! τοῦτο πλέον ἦτο ὄλως ἐναντίον τῆς φύσεως, πλήρης ἀναστάσεως τῶν νόμων αὐτῆς!

Γέροντες ἐβδομηκοντούτεις ἔλεγον ὅτι δὲν εἶδον ἄλλοτε τοιαύτην βραδυότητα.

— Τοῦ ἀγίου Νικολάου χωρὶς χιόνι!...

— Περίεργον πρᾶγμα!...

— Ἀλλάξεν ὁ κόσμος, φαίνεται... Πλησιάζει τὸ τέλος του!... ἐψιθύριζον οἱ δεισιδαίμονες.

Ἐπαρχει δημῶδες λόγιον ἀνὰ πᾶν ἔτος ὑπὸ

* Τὸ ἀνωτέρω διήγημα ἐγράφη τῷ 1869. Σημειῶ τοῦτο, ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῶν ἐσελθουσῶν ἐσχάτως μεταβολῶν ἐν τῇ χρονογραφίᾳ τοῦ Αἰῶνος και τῆς πλήρους ἀποκαλύψεως τῶν ἐπισημαστικῶν ἐπεισοδίων, εἰς τὰς ὁποίας καὶ τοῖς ἀναγνώσταις μέρηται τὰ ἀποστολικά ἐπίγραμμα, ἐνθ', ὅτε τὸ πρῶτον τὸ διήγημα εὐθουσιεῦθη, και πολὺ μετὰ ταῦτα, ὑπῆρχον οὐκ ὀλίγοι μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν μου, οἵτινες ὤμνον ἐν τῷ ὀνόματι τῆς ἁγίας Ρωσσίας.

μυρίων στομάτων, ἰδίως παιδικῶν, ἐπαναλαμβανόμενον, λόγιον ἀποδίδον εἰς τρεῖς ἀγίους τρεῖς διαφόρους ἰδιότητας.

— Βαρβάρα βαρβαρόνει, ἴσως διότι, κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ λογίου τούτου, θεωροῦντο βαρβαροὶ οἱ ἔχοντες πάντοτε τὴν χιόνα κάτοικοι τῶν βορείων χωρῶν, Σάβας σαβαρόνει, διὰ τῆς χιόνος, ἐνοεῖται, ἦτις τῶντι ὁμοιάζει πρὸς μέγα σάβανον καλύπτον τὴν γῆν, Ἄις Νικόλας παραχόνει, διὰ τῆς χιόνος και αὐτός.

Τὸ ἔτος λοιπὸν 1863 ἀπεδείκνυε τὸ λόγιον τοῦτο ψευδές.

Αἱ κορυφαὶ τῆς Ῥοδόπης και τοῦ Αἴμου, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, ἐξ ὧν οὐδέποτε ἡ χιὼν ἐκλείπει, ἀλλὰ πάντοτε διαμένει και ἀπὸ λευκῆς εἰς μέλαιναν μεταβάλλεται, ἐνίοτε δὲ και σκοληκώδρωτος καθίσταται, ἦσαν ἄνευ χιόνος.

Ἡ ἐμφάνισις αὐτῆς εἶχε καταντήσῃ τι, ὅπερ οἱ ἄνθρωποι μετὰ μεγίστης ἀνυπομονησίας προσεδόκων.

Ἐπὶ τέλους τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων ὁ Θεὸς κηδύνησε πλέον νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀνυπομονησίαν τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν ἀνθρώπων. Ἡ χιὼν ἤρξατο καταπίπτουσα· θέλουσα δὲ, φαίνεται, νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔλλειψίν της και ἰκανοποιήσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ κοινοῦ, ἐπιπτε κατὰ νιφάδας πυκνοτάτας.

Οὐδὲν ποιητικώτερον, διὰ τοὺς πλουσίους ἐνοεῖται, χιόνος πιπτούσης.

Ἐὰν μὲν εἶναι τις ῥομαντικὸς, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας μυθιστορίαν τοῦ περικλυτοῦ Δουμά ἢ ἄλλου τινὸς τῶν συναδέλφων του, κάθηται πρὸ τοῦ παραθύρου και ἀναγινώσκει· ἐὰν ἀπαρέσχωσιν αὐτῷ τὰ τοιοῦτου εἶδους βιβλία, λαμβάνει ἄλλον τινὰ συγγραφέα σπουδαιότερον—μὴ πρὸς βάρους τῆς χορείας τῶν μυθιστοριογράφων.

Ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἀπολαύων τῆς ἠδονῆς ταύτης, τοῦ θεωρεῖν τὴν χιόνα πίπτουσαν, ἀνήκῃ εἰς τὸ ὠραῖον ἡμισυ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, —και τοι ἀνόσιοί τινες διςχυρίσθησαν ὅτι ἡ γυνὴ δὲν εἶναι ἄνθρωπος—κάθηται πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου και, πλήττουσα διὰ τῶν ἀλαβαστρίνων δακτύλων τὰ ἐλεφάντινα τοῦ ὄργάνου πληκτρα, ρίπτει ἐνίοτε τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἐκτός και τέρπεται ἀποθαυμάζουσα τὸ μεγαλοπρεπές ἐκεῖνο θέαμα.

Ἄλλ' εἰπόντες τοσαῦτα περὶ τῶν ἄλλων ἡλικιῶν, διατὶ νὰ μὴ ὁμιλήσωμεν και περὶ ἐκείνων, οἵτινες εἶδον ἦδη πολλοὺς χειμῶνας—ἡ κάλλιον φέρουσιν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των—ἐκυρτώθησαν ὑπὸ τοῦ γήρους και τῶν ὁποίων ἡ φαντασία ἐπαυσε πλέον διαθερμαινομένη ὑπὸ τῶν ὠραίων σκηνῶν τῶν μυθιστοριῶν και τῶν ἐνθουσιαστικῶν ἤχων τῆς μουσικῆς;

Ὁ τοιοῦτος, ἐὰν μὲν εἶναι ἀνὴρ, χώνεται εἰς τινα γωνίαν τοῦ δωματίου, μεμψιμοιρῶν κατὰ τοῦ χειμῶνος, τοῦ φύγου, τῆς ὑγρασίας, τῶν ρευματισμῶν, τῆς ποδάγρας . . . ἐὰν δὲ γυνή, κάθηται παρά τὴν ἐστίαν, συναθροίζουσα περὶ ἑαυτήν, ὡς ὄρνις τοὺς νεοσσούς αὐτῆς, τὰ μικρὰ τῆς οἰκογενείας καὶ διηγείται εἰς αὐτὰ περὶ βρυκολάκων καὶ καλλικαντζάρων, περὶ στριγλῶν καὶ μάγισσῶν ἢ τὸ παραμῦθι τῆς Χρυσομαλλούσας, ἐν ἑλλείψει δὲ μικρῶν, καλεῖ ἐκ τῆς γειτονίας τῶν συνομιλήκων τινὰ καὶ μετ' αὐτῆς ὑπολογίζει τὰ ἔτη τῶν γειτόνων γυναικῶν, λαλεῖ περὶ τῶν ἐνδυμάτων τῆς μιᾶς, τῆς βίβδος τῆς ἑτέρας, περὶ τῶν ὀδόντων τῆς τρίτης . . .

Συλλογίζονται ἄρα γε οἱ τοιοῦτοι, ὅτι ἄλλοι παγώνουσι ἐν τῶν καθύγραν δωματίων, ὧν τὰ παράθυρα, ἀντὶ ὑλοῦ, φράττει χάρτης ἐλαιόλευτος; τὰ θέλητρα ἅπαντα τοῦ χειμῶνος, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶπομεν, εἶναι διὰ τοὺς πλουσίους.

Θεωρεῖς ἐκ τοῦ παραθύρου πᾶς κιάδας τῆς χρόνος πεπτώσας, ἀναγινώσκεις, παίζεις, φλυαρεῖς, διότι παρά σοι μορμυρίζει μονοτόνος ἢ θερμάστρα μορμυρισμῶν, πρὸς ὃν σὺ μὲν οὐδεμίαν δίδεις προσοχήν, ἀλλ' ἂν κατὰ τύχην εἰσέλθῃ βρακένδυτός τις, βεβαίως θάνακράξῃ.

— Ἀχ! αἰ, ζήτησὲν ἐδῶ μέσα! . . .

Δὲν περιπατεῖς ἐπὶ τῶν γυμνῶν τοῦ δωματίου σάνιδων, ἀλλ' ἐπὶ πάπητος μαλακοῦ καὶ χνοῦδου, ἐν ᾧ βυθίζονται, οὕτως εἶπεῖν, οἱ πόδες σου καὶ ὃν ὁ βρακένδυτος ἐκεῖνος οὐδὲ καθ' ὑπνοὺς εἶδε.

Χμέπτουσαι ὅτι τὸ ἑσπέρας ἐν τῷ χορῷ, εἰς ὃν εἶσαι προσκεκλημένος, θὰ ἴδῃς τσαούτας ὠραιότητας ἢ θὰ ἐπιδείξῃς τοὺς γυμνοὺς σου ὤμους. . . .

Αἱ! Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι, ἐπιδεικνύουσαι οὐ μόνον τοὺς ὤμους, ἀλλὰ καὶ τὰς κνήμας καὶ τὰ στήθη

Πλὴν ὁπόση καὶ ὁποῖα διαφορὰ μεταξύ τῶν πρώτων καὶ τῶν δευτέρων!

Αἱ μὲν ἐπιδεικνύουσιν αὐτοὺς ἔκουσίως ἢ μᾶλλον εὐαρέστως ἢ, ἂν θέλητε, τοὺς δεικνύουσιν, ὅπως λάθωσιν ἐπ' αὐτῶν, καθ' ὃν χρόνον εἰσὶ παραδεδομένοι εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν μεθύοντων ἑραστῶν, φιλήματα πύρινα

Αἱ δ' ἕνεκα τίνος;

Τῆς πτωχείας! . . .

Αἱ! Ἡ οἰκτρά αὕτη καὶ φοβερά μαστιγὴ τῆς ἀνθρωπότητος δὲν θὰ ἐκλίπη; Ἰδοὺ ζήτημα σπουδαιότατον καὶ οὐσιωδέστατον διὰ τοὺς σοφοὺς τοῦ κόσμου.

Ἐξελείψατε, ἐξαφανίσατε τὴν πτωχείαν, καὶ πάντα θὰ ἴδῃτε, ὅτι τὸ μὲν ἄρδεν φῶλον θὰ παύσῃ παράγον κακούργους, τὸ δὲ θῆλυ τραπέζης παρθέτους.

Ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν εἶναι αὕτη ἡ μόνη αἰτία ἢ

ἐξωθοῦσα πρὸς τὸ κακούργεῖν, ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν εἶναι μόνη ἢ πτωχεία, ἦν ὅμως πάντοτε δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ προσφῶδες μαστροπὸν τῶν νεανίδων, ἢ ἐξωθοῦσα τὴν γυναῖκα πρὸς τὸ ἀμαρτάνειν, διότι ὑπάρχουσι φύσεις κακαὶ πράττουσαι τὸ κακούργημα ἢ τὸ ἀμάρτημα, ὅχι δι' ἄλλο τι ἢ διότι εὐρίσκουσιν εὐαρέσκειαν ἐν τῷ πράττειν αὐτὸ, ἀλλ' αὐται, τύχη ἀγαθῆ, εἶναι ὀλίγαι, ὀλίγισται. Οὐδεὶς ὁμως δύναται νάρνηθῆ ὅτι τὰ πλείστα τῶν κακῶν, πλὴν ὀρισμένων τινῶν ἐξαιρέσεων ἢ περιστάσεων, πηγαίουσιν ἐξ ἄλλων εὐκόλως αἰρομένων κοινωνικῶν ἐλαττωμάτων καὶ ἑλλείψεων, συμβαίνουσιν ἕνεκα τῆς πτωχείας, ἦν ἔχουσιν ὡς κυριωτέραν ἀρχήν.

Βεβαίως οὐδεὶς ἐπιθυμεῖ, ἐνῶ δύναται νὰ ζῇ εὐδαιμόνως ἐν ταῖς ἀγκάλας τῆς οἰκογενείας του, νὰ ἐκθέσῃ τὴν ζωὴν, τὴν τιμὴν, τὴν ἐλευθερίαν του· ἀλλ' οὐαὶ, ἐὰν ἀπαξ ἐξολιθίσῃ πρὸς τὸ κακόν! . . .

Οὐδὲν ἔπειτα, οὐδ' αὐτὰ τοῦ Κροῖστου τὰ πλούτη δύνανται νὰ τὸν κρατήσωσιν. . . . Ἐθελθὲν μὲν ἢ ἀπληστία, ἐθελθὲν δὲ ἢ τῆς συνειδήσεως τύψις, ἦν ὅμως νομίζει ὅτι θὰ κατασιγάσῃ, ῥιπτόμενος εἰς νέα κακούργηματα, καθιστῶσιν αὐτὸν ἀγρίον πολέμιον τῆς κοινωνίας, ἐν ἣ ζῇ.

Τὸ δὲ τέλος τοῦ ἀνθρώπου τούτου ποῖον;

Ἡ ἐφ' ὅρου ζωῆς ἀφαίρεσις τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ἢ ἡ ἀπελευθέρωσις καὶ ἀτιμία ἐπὶ τῆς ἀποτροπαίου τοῦ Γιλγοτθίου μηχανῆς ἀνάβασις, ἀλλου κακοῦ χειριστος, μαινόντος τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ, ὅπερ χειριστος, ἢ στέρησις τῆς κοινωνίας ἑνὸς ἀνθρώπου, ὅστις ἴσως θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτελέσῃ δι' αὐτὴν πολλὰ ἀγαθὰ, ἐν ἀπ' ἀρχῆς, μέσων εὐπορῶν μικρῶν, ἐλάτθανεν ἄλλην διεσθυσσιν ἐν τῷ βίῳ. . .

Ἡ πτώσις καλῆς παθῆνον ποῖαν ἄλλην δύναται νὰ ἔχῃ εὐλογωτέραν ἀφροῆν; Τίς θέλει νὰ περιβληθῇ διὰ βίου τὴν ἀτιμίαν καὶ τὴν περιφρόνησιν; Ἀλλὰ, γεννωμένη πτωχή, μόναι δὲ πλούτη ἔχουσα λευκοὺς μαργαριτώδεις ὀδόντας, χρυσῆν ἀφθονον κόμην καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ στήθους, ἀνθίσταται κατὰ τῶν πειρασμῶν, διαμψισθεῖ βῆμα πρὸς βῆμα τὴν νίκην, παλαιούσα πρὸς τὴν πείναν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ἀπελπισ καὶ κεμηκυῖα ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ ἀγῶνος, ὑποκύπτει. Πωλεῖ τὴν σάρκα, ὅπως ἀγοράσῃ τὴν ζωὴν! . . .

Ἡ ῥύμη τοῦ λόγου ἔφερεν ἡμᾶς μακρὰν τοῦ προκειμένου, πρὸς τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν λησμονοῦμεν νὰ ἐπανέλθωμεν.

Οἱ κάτοικοι, ἐγερθέντες τὴν ἐπιουσαν, εἶδον τὴν πεδιάδα, καλυπτομένην ὑπὸ λευκοτάτης σινδόνης· τὰ ὄρη, τὰ ὄρη τῶν βουνῶν ἄλλα, ὅσα ὁ χειμῶνος βάρβατος δὲν ἔλαττανε τὴν ὄψιν τῶν οἰκῶν, τὸν πᾶν λευκόν.

(ἰσχυρὰ συνέχισις)

Α. ΕΝΥΑΛΗΣ